VII kadencja

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (nr 150)**
z dnia 6 listopada 2013 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (nr 150)

6 listopada 2013 r.

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi, obradująca pod przewodnictwem posła **Krzysztofa Jurgiela (PiS)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– informację Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o udziale w pracach Rady Ministrów UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa w październiku 2013 r.,

– informację Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na temat wdrażania innowacji w rolnictwie w latach 2007-2013,

– informację Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na temat propozycji dotyczących innowacyjności w rolnictwie, wynikających z pakietu legislacyjnego Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2014-2020,

– sprawy różne.

W posiedzeniu udział wzięli: **Krystyna Gurbiel**, **Tadeusz Nalewajk** podsekretarze stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz ze współpracownikami, **Piotr Biały** naczelnik wydziału w Departamencie Polityki Regionalnej i Rolnictwa Ministerstwa Finansów wraz ze współpracownikami, **Edyta Tuźnik-Kosno** główny specjalista w Wydziale Prawno-Organizacyjnym w Departamencie Zasobów Wodnych Ministerstwa Środowiska, **Magdalena Szewczyk** starszy specjalista w Wydziale Kontraktów i Pomocy Publicznej w Departamencie Zarządzania Programami Konkurencyjności i Innowacyjności Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, **Grzegorz Brzostek** doradca ekonomiczny w Najwyższej Izbie Kontroli, **Adam Mierzejewski** dyrektor Biura Prawnego Agencji Rynku Rolnego, **Tomasz Sikora** zastępca dyrektora Departamentu Programowania i Sprawozdawczości Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, **Krzysztof Wójcik** przedstawiciel Forum Debaty Publicznej w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, **Anna Ostapczuk** kierownik Działu Zarządzania Programami Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, **Jerzy Wierzbicki** prezes Polskiego Zrzeszenia Producentów Bydła Mięsnego, **Karol Krajewski** przewodniczący Sekcji Ekonomicznej Polskiego Towarzystwa Technologów Żywności, **Barbara Jaworska** kierownik Biura Federacji Związków Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych, **Małgorzata Ramatowska** starszy specjalista w Biurze Krajowej Rady Izb Rolniczych oraz **prof. dr Andrzej Kowalski** stały doradca Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Ewa Karpińska-Brzost, Danuta Winiarczyk** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Otwieram posiedzenie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Mamy cztery punkty porządku dziennego. Punkt pierwszy – informacja ministra rolnictwa i rozwoju wsi o udziale w pracach Rady Ministrów ds. Rolnictwa i Rybołówstwa w październiku 2013 r. Następnie informacja ministra rolnictwa i rozwoju wsi na temat wdrażania innowacji w rolnictwie w latach 2007-2013 i informacja ministra rolnictwa i rozwoju wsi na temat propozycji dotyczących innowacyjności w rolnictwie, wynikających z pakietu legislacyjnego Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2014-2020. Punkt czwarty – sprawy różne.

Czy są jakieś uwagi do porządku dziennego? Jeśli nie ma, to bardzo proszę, panie ministrze, o zabranie głosu. Pierwszy punkt – udział w posiedzeniu Rady Ministrów.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Tadeusz Nalewajk:

Dziękuję. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. Jeśli pan pozwoli, to poproszę o informację dyrektora departamentu, pana Tomasza Nawrockiego, który uczestniczył w tym posiedzeniu. Proszę bardzo.

Dyrektor Departamentu Rybołówstwa MRiRW Tomasz Nawrocki:

Panie przewodniczący, szanowni państwo. Podczas posiedzenia Rady Ministrów ds. Rolnictwa i Rybołówstwa, które odbyło się 17 października w Luksemburgu, były omawiane trzy podstawowe punkty. Wszystkie dotyczyły spraw związanych z rybołówstwem.

Pierwszy punkt to projekt rozporządzenia Rady, ustalającego uprawnienia do połowów na 2014 r. w odniesieniu do pewnych stad i grup stad ryb w Morzu Bałtyckim. Ten punkt z oczywistych względów bardzo nas interesował i strona polska aktywnie uczestniczyła w przygotowaniu rozwiązania, które ostatecznie zostało przyjęte przez Radę Ministrów. Drugi punkt to konsultacje Unia Europejska – Norwegia i punkt trzeci, doroczne spotkanie Międzynarodowej Komisji ds. Ochrony Tuńczyka Atlantyckiego ICCAT.

Odnośnie możliwości połowowych dla Morza Bałtyckiego – czyli tego punktu, który nas bardzo interesował – podczas posiedzenia Rady Ministrów UE ministrowie państw członkowskich osiągnęli porozumienie polityczne. Jak co roku ustalone zostały całkowite dopuszczalne połowy, tzw. TAC, czyli kwoty połowowe. Ustalono te kwoty dla śledzia, dla szprota, dla łososia, dla gładzicy oraz dorsza, czyli dla tzw. ryb limitowanych. Ponadto dla dorsza ustalono również dopuszczalny nakład połowowy, czyli tzw. dni na morzu.

W porównaniu do kwot obowiązujących w roku bieżącym, na rok 2014 ustalono znaczny wzrost kwoty połowowej dla śledzia basenu centralnego, o 25%, oraz wzrost dla dorsza stada wschodniego o 7%. Natomiast ustalono niższe kwoty połowowe dla szprota o -4%, dla śledzia stada zachodniego o -23%, dla dorsza zachodniego -15% i niewielki spadek dla łososia, wynoszący 2%. Natomiast kwota połowowa dla gładzicy pozostała na poziomie roku 2013.

Stopień ostatecznego poparcia propozycji przez Polskę zależał przede wszystkim od stopnia realizacji szczegółowych postulatów, zwłaszcza w odniesieniu do stad dorsza wschodniego i szprota. W związku z tym, że w zakresie dorsza stada wschodniego, szprota, śledzia centralnego i gładzicy osiągnięto zakładany cel, Polska poparła wyżej wymieniony wniosek.

Podczas spotkania Rady strona polska podniosła tematy związane z ograniczeniem połowów paszowych na Morzu Bałtyckim, prowadzonych przez duże statki rybackie. Temat poruszono w związku z koniecznością utrzymania bazy pokarmowej dorsza na obszarze 25. Strona polska poruszyła też temat, związany z problemem dużych fluktuacji kwot połowowych rok do roku z powodu zmian metody oceny stad przez ICES.

Kilka słów odnośnie do punktu drugiego i trzeciego, czyli punktów związanych z kwestią umowy UE – Norwegia i corocznego spotkania ICCAT. W związku z tym, że Polska nie uzyskuje bezpośrednio kwot z umowy UE – Norwegia, a także mając na uwadze fakt, iż Polska nie prowadzi połowów i nie posiada kwot połowowych tuńczyka – strona polska nie zabierała głosu w dyskusji nad tymi punktami.

Tyle w skrócie, panie przewodniczący. Jeżeli będą jakieś pytania, to służę odpowiedzią.

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś chciałby zadać pytania? Może jeszcze pan powie, jaki jest stan negocjacji odnośnie do głównych rozporządzeń, dotyczących rybołówstwa.

Dyrektor departamentu MRiRW Tomasz Nawrocki:

Mówimy o Funduszu...

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Wspólna Polityka Rybacka.

Dyrektor departamentu MRiRW Tomasz Nawrocki:

Jeśli chodzi o Wspólną Politykę Rybacką, to proces legislacyjny jest już praktycznie zakończony. Natomiast są jeszcze, powiedziałbym, bardzo zaawansowane prace nad przyszłością Funduszu Morskiego i Rybackiego.

Rozpoczynają się spotkania, trilogi – czyli spotykają się przedstawiciele państw członkowskich, Komisji i Parlamentu w celu wypracowania pewnego kompromisowego rozwiązania. Nie ma podziału kwoty, która została wydzielona dla tego Funduszu. To wszystko trwa i według optymistycznego scenariusza jest duże prawdopodobieństwo, że prace zakończą się przed ukończeniem kadencji Parlamentu Europejskiego. Niemniej jednak, czasami słyszy się na korytarzach Komisji, że również może wchodzić w grę scenariusz pesymistyczny, zgodnie z którym prace nie zostaną zakończone. To wszystko zależy od zaawansowania prac i od zaangażowania strony litewskiej, która w tej chwili przewodzi Radzie Europejskiej. Myślę, że zaangażowanie Litwinów jest bardzo duże i te prace – pomimo pesymistycznych sygnałów – zostaną zakończone w I połowie 2014 r.

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy są inne pytania? Jeśli nie ma, to dziękuję panu dyrektorowi za wypowiedź w tym punkcie.

Przechodzimy do punktu drugiego i trzeciego, a więc do tematów, dotyczących wdrażania innowacji w rolnictwie w latach 2007-2013 oraz propozycji, dotyczących innowacyjności w rolnictwie, a wynikających z pakietu legislacyjnego WPR.

Przypomnę, że Komisja w tym roku dwukrotnie zajmowała się tymi sprawami. Przyjęliśmy 12 lipca dezyderat w sprawie funkcjonowania instytutów badawczych w obszarze rolnictwa. Wskazaliśmy na konieczność stworzenia mechanizmów, zapewniających transmisję wyników badań do praktyki gospodarczej, zwiększenie nakładów finansowych, a także podjęcie działań, które wymuszą zwiększenie efektywności nakładów, ponoszonych na badania naukowe oraz będą zapobiegać marnotrawstwu środków budżetowych.

Dzisiaj ten temat jest bardzo ważny w świetle celów strategii Europa 2020, w której stawia się na inteligentny wzrost – czy jak to się tam określa. Dlatego rolnictwo i obszary wiejskie powinny z tych możliwości skorzystać we właściwy sposób.

Bardzo proszę, panie ministrze. Otrzymaliśmy spory materiał, dlatego proszę w skrócie przedstawić temat.

Podsekretarz stanu w MRiRW Tadeusz Nalewajk:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. Materiał jest dość obszerny i opisuje szczegółowo to, co było i to, co jest planowane na lata 2014-2020. Poza tym mamy do dyspozycji opinię Biura Analiz Sejmowych, sporządzoną w kontekście dzisiaj omawianych tematów.

Nie będę szczegółowo omawiał tego, co było zawarte w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013, ponieważ w materiałach są podane liczby, które pokazują, w jakich działaniach i w jakich programach była uwzględniana kwestia innowacyjności w rolnictwie. Generalnie rzecz biorąc myślę – tu nie będę odkrywczy – że innowacje są zależne wprost proporcjonalnie od ilości środków przekazywanych na naukę. To nie podlega dyskusji.

Ale również jest ważne – biorąc pod uwagę program Europa 2020, Wspólną Politykę Rolną do 2020 r. – to stwierdzenie Daciana Ciolosa, że jest istotne nie tylko to, co jest nowe i to, co jest odkrywcze. Ważne jest to, co jest wdrożone, to, co już zostało odkryte i czym dysponujemy na miejscu, czyli tzw. transfer wiedzy do rolnika. Naszym beneficjentem jest rolnik i nie można tego inaczej określać.

Dlatego myślę, że w nowych programach jest ważna sama polityka Unii, jeśli chodzi o innowacje w programie Europa 2020 – tak jak to pan przewodniczący wymienia. Oczywiście istotne są nasze środki finansowe, przeznaczane na innowacyjność przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju oraz Narodowe Centrum Nauki. To są dwie instytucje przy ministrze nauki i szkolnictwa wyższego, istotne w kontekście rozwoju innowacyjności i ważne dla całego pakietu rozwoju nauki w Polsce.

Mamy w NCBiR przedstawiciela z naszego resortu – siedzi tu obok mnie zastępca dyrektora departamentu, pan dr Marek Cieśliński. To też jest dość istotna sprawa – jak poprzez tę instytucję można wspierać rolnictwo, jaka jest generalnie propozycja pewnych strategii, jeśli chodzi o innowacyjność w sprawach rolniczych. Jeśli będzie taka potrzeba, to pan dr Cieśliński to przedstawi.

Czytałem opinię Biura Analiz Sejmowych. Jest w niej zawartych kilka stwierdzeń mówiących, że nasz materiał jest nieścisły, bo nie ma wymienionych środków finansowych, przeznaczonych na priorytet 1, który chcemy realizować w przyszłym PROW. To jest priorytet – Ułatwianie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich. Nie ma szczegółów, bo, po pierwsze, budżet nie został jeszcze przyjęty przez Parlament – planowane przyjęcie budżetu ma się odbyć w grudniu. Oczywiście mamy pewne przymiarki, jeśli chodzi o środki finansowe na ten priorytet, w którym są trzy działania: 1) Transfer wiedzy i innowacji, 2) Doradztwo i 3) Współpraca.

Myślę, że w tym gronie nie musimy sobie udowadniać, co to jest innowacja, co to jest postęp biologiczny w rolnictwie i jak on determinuje wzrost czy przyrosty masy. Świat nauki mówi w tej chwili, że postęp biologiczny daje do 70% wzrostów. Są też oczywiście kwestie ilości nawozów itd. Do pewnego momentu jest możliwość uzyskania wzrostu za pomocą innych, określonych czynników. Natomiast musi w to wejść świat nauki.

Dlatego nasza propozycja jest właśnie taka. To jest pewne *novum* w takim sensie, że dla nas tym działaniem, które w najbardziej istotny sposób mogłoby zmienić naszą rzeczywistość, jest działanie – Współpraca. Chcemy, żeby dzięki niemu powstawały tzw. klastry, grupy operacyjnie – można to różnie nazywać – czyli grupy zainteresowań i potrzeb. Grupy od nauki do rolnika, które same decydowałyby o tym, co nam jest potrzebne.

Przed chwilą wypowiadałem się dla radia w takim kontekście, że ostatnio dużo mówimy o potrzebie rozwiązania pewnych problemów – to jest, załóżmy, kwestia spadku liczebności pogłowia trzody chlewnej w Polsce. Mamy wielu uczestników tej gry – od świata nauki począwszy, a na samym konsumencie skończywszy. Pojawia się kwestia klastrów, grup operacyjnych, które powstawałyby pod określone potrzeby, zajmowałyby się tym, co jest niezbędne do rozwiązania określonego problemu w danej rzeczywistości.

Oczywiście, jest to przewidziane w programie WPR i my to również będziemy realizować w ramach Europejskiego Partnerstwa Innowacyjnego na rzecz wydajnego, zrównoważonego rozwoju. Jest to nowa sprawa, akcentowana dlatego, że jest to mocne nastawienie na innowacje. To jest najbardziej namacalny mechanizm, który chcemy wprowadzić w kontekście ułatwiania transferu wiedzy i innowacji.

Szanowni państwo, Wysoka Komisjo. Będą wdrażane także elementy, wynikające z poszczególnych działań w ramach pozostałych pięciu priorytetów, które proponuje resort rolnictwa – oczywiście na bazie podstawowego dokumentu, który był przyjęty w 2012 r., to jest Strategii Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa na lata 2012-2020. Ponieważ pod tę strategię był tworzony program, to oczywiście pod nią muszą być też dedykowane instrumenty, a idąc dalej – środki finansowe.

Generalnie jest kwestia, tak jak powiedziałem, pozyskania środków finansowych – również poprzez budżet państwa – na te instrumenty. Siłą rzeczy świat musi myśleć o tym – nie tylko Unia, nie tylko Polska – że są pewne przewidywania i jest oczekiwanie konsumentów na tzw. dedykowaną żywność, czyli produkowaną pod potrzeby danej nacji lub dla osób w określonym wieku.

Generalnie rzecz ujmując, do roku 2050 przewiduje się wzrost do 70% zapotrzebowania na żywność. Tak, jak powiedziałem, potrzebna jest mobilność. Mamy określoną ilość gleb, warunki klimatyczne też mamy określone. Jest pewna bariera, do której można zwiększać plony poprzez nawożenie czy środki ochrony roślin. Jeżeli nie zrobi się tego poprzez postęp biologiczny, postęp hodowlany, czyli poprzez naukę – czytaj dalej: poprzez innowacje – to po prostu nie damy rady sami się wyżywić.

Ciekawostka – rocznie ubywa na całym świecie około 10 mln hektarów gruntów pod uprawy. Myślę, że nikomu nie trzeba w tym gronie tłumaczyć, że jest to kwestia do rozwiązania, jeśli zwiększymy innowacyjność. Podam również przykład z Polski, że mimo spadającego pogłowia bydła mlecznego mamy wzrost produkcji mleka. Ale tu też jest pewna mobilność. To się dzieje pewnym kosztem, bo krowa nie ma laktacji siedmio- czy ośmioletniej, tylko jest laktacja trzyletnia czy czteroletnia, bo zwierzę jest eksploatowane. Nie będziemy tu czynić naukowych wywodów, ale jest to ważna kwestia i chcemy zdecydowanie wejść w innowacyjność.

Jeśli mówimy o środkach finansowych, to myślę, że można mówić o dość poważnych środkach, przeznaczanych na innowacyjność, na priorytet 1 – Ułatwianie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich. Nie chcę wymieniać kwot, bo byłbym gołosłowny, ponieważ dokument musi powstać na bazie, tak jak powiedziałem, budżetu Parlamentu Europejskiego. Oczywiście mamy pewne propozycje i nie są one tajemnicą, jeśli chodzi o te rozważania. To działanie może nam w pewnym sensie wszystkiego nie rozwiązać, ale przynajmniej na najbliższe 6 lat powinno wzmocnić nakład środków finansowych na innowacje. Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś chciał zabrać głos? Są jakieś pytania? Bardzo proszę – pani poseł.

Poseł Małgorzata Pępek (PO):

Panie przewodniczący, panie ministrze, Wysoka Komisjo. Z przedstawionego materiału wynika, że ze środków PROW na lata 2014-2020 będzie realizowany pierwszy z priorytetów, mający na celu zwiększenie zysków oraz wpływający na poprawę konkurencyjności polskiego rolnictwa, czyli – Ułatwienie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie, w leśnictwie i na obszarach wiejskich. W ramach projektu jest planowane zwiększenie innowacyjności i bazy wiedzy obszarów wiejskich oraz – co jest niezwykle ważne – wzmocnienie powiązań między rolnictwem i leśnictwem a badaniami i innowacyjnością.

Planowane jest też promowanie szkolenia zawodowego w sektorach rolnym i leśnym. To bardzo dobrze, że tak duży nacisk będzie położony na doradztwo i na szkolenia, bo jest to niezwykle ważne.

Materiał jest jednak taki, jak pan minister powiedział – dość ogólnikowy. Materiał, z którym się zapoznaliśmy, za wiele nam nie mówi. Dobrze byłoby wiedzieć – chociaż szacunkowo, orientacyjnie – jakie środki będą przeznaczone na wskazane działania oraz na jaką skalę te działania będą realizowane. Chodzi o to, żebyśmy po prostu wiedzieli – tak orientacyjnie, dosłownie szacunkowo – jak to się będzie przedstawiało. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Pan poseł Bąk.

Poseł Dariusz Bąk (PiS):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. Pan minister wielokrotnie się tutaj zastrzegał, że nie będzie dzisiaj operował kwotami, bo na to wszystko jest jeszcze za wcześnie, jeżeli chodzi o perspektywę 2014-2020. Chciałbym się jednak zatrzymać przez moment nad oceną tego, co już było w latach 2007-2013.

W materiale mamy napisane, że 4 września 2006 r. został przyjęty przez Radę Ministrów dokument – Kierunki zwiększenia innowacyjności gospodarki na lata 2007-2013. „Realizacja tego celu następuje poprzez kształtowanie wysoko kwalifikowanych kadr, wzrostu ilości i jakości badań naukowych i prac rozwojowych w jednostkach publicznych i przedsiębiorstwach, ochrony własności intelektualnej, udostępnienie kapitału dla finansowania badań i wdrożeń innowacji oraz budowy otoczenia instytucjonalnego i regulacyjnego, sprzyjającego współpracy różnych środowisk na rzecz innowacyjności".

Chciałbym zapytać pana ministra – bo tutaj jest szumnie powiedziane, że miało miejsce „kształtowanie wysoko kwalifikowanych kadr" – jak się kształtowały płace tych kadr w perspektywie 2007-2013. Pytam o to dlatego, że kiedy rozmawialiśmy np. o ośrodkach doradztwa rolniczego, to było wyraźnie napisane – w dokumencie przygotowanym przez ministerstwo – że kadry uciekają z tego właśnie obszaru działania. A uciekają dlatego, że są niskie płace.

Są niskie płace. Jak to w tej sytuacji należy rozumieć? Wiemy wszyscy, że dla idei to może kiedyś tam w okresie komunizmu wielu pracowało – chociażby w teorii. Natomiast teraz to już minęło. Dlatego chciałbym zapytać, jak resort wpływa na kształtowanie się płac tych wysoko wykwalifikowanych kadr? Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Panie ministrze, też chcę powiedzieć dwa słowa na ten temat. Pierwsza sprawa dotyczy okresu 2007-2013. Komisja Europejska ogłosiła w marcu raport za 2012 r., z którego wynika, że spadliśmy w Europie o dwie pozycje, jeśli chodzi o innowacyjność. To oczywiście nie dotyczy tylko rolnictwa, bo to jest ogólny raport Komisji. Jak to wygląda w rolnictwie? Czy macie taką informację? Czy jest to państwu znane?

Druga sprawa. W raporcie jest drugi wskaźnik – odsetek przedsiębiorstw, które wdrożyły innowacje technologiczne. W tej kwestii mamy w stosunku do 2008 r. spadek z 28% do 16%, jeśli chodzi o przedsiębiorstwa rolno-spożywcze. Czyli mamy tu ocenę, jak jest z wdrażaniem innowacji technologicznych.

Trzecia sprawa. Nie wiem, czy państwo wiecie, że pan Jerzy Hausner, były wicepremier, opracował raport – „Konkurencyjna Polska". Raport opracowało kilku fachowców na zlecenie ministra gospodarki. Wnioski zawarte w tym raporcie są bardzo niekorzystne, ponieważ wskazuje się w nim, że występuje tzw. opium absorpcji – czyli jest presja na zagospodarowanie wszystkich dostępnych środków bez względu na efektywność ich wydatkowania. Cytuję z tego raportu: „Utworzona krajowa rezerwa wykonania sprzyja wyścigowi pomiędzy województwami. Co więcej, według analityków administracji publicznej, środki europejskiej polityki stają się instrumentem praktycznego przechwytywania i koncentracji władzy. Sedno tkwi w tym, aby wykorzystanie środków nie było celem samym dla siebie".

Ten duży raport – jest na stronie ministra gospodarki – bardzo krytycznie podchodzi do spraw związanych z innowacyjnością. Czy państwo znacie ten raport? Czy z tego wynikają jakieś wnioski dla resortu? Chyba warto, żeby resort przeanalizował tego typu raport, kiedy jest programowanie nowej perspektywy. Rzecz w tym, żeby te wnioski były wykorzystywane – jeśli są zasadne, bo raport jest raportem i każdy profesor może mieć inne zdanie. Po to jest tyle ocen i zleconych ekspertyz – zresztą zlecanych przez resorty – żeby wybierać z nich to, co jest najlepsze.

Jeżeli chodzi o perspektywę 2014-2020, to w naszym tytule było też założenie na temat rozporządzenia, które mówi o EIP-A, czyli o Europejskim Partnerstwie Innowacyjnym. To jak to wygląda, jeśli chodzi o ustalenia prawne? Bo to jest w naszym COM-ie, chyba 620 ileś? To jest w jednym z COM-ów, chyba w PROW-ie, a PROW, ten legislacyjny, to jest COM 627 – i tam są zapisy.

Czy te zapisy zostaną utrzymane? Czy resort już przygotowuje odpowiednie środowiska do wdrażania tego partnerstwa? Czy z takich rozmów – może nieformalnych – wynika, że są już i jednostki gospodarcze, i rolnicy, i instytuty, które próbują wprowadzać EIP-A? Czy macie jakiś plan z tym związany? Bo z rozporządzenia wynika, że jest to jeden z instrumentów, który ma wprowadzać innowacyjność na obszarach wiejskich.

Jeśli to jest możliwe, to też proszę odnieść się do uwag przekazanych przez Biuro Analiz Sejmowych, o których mówił pan minister. Jak wygląda program BIOSTRATEG w stosunku do rolnictwa? Jeżeli nie dzisiaj, to proszę o informację na piśmie.

Sprawa Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich. Na czym ma polegać wkład KSOW w innowacyjność? Konkretnie – czy są jakieś zadania przypisane dla KSOW?

Teraz ten nowy instrument – strategia S3 – który dotyczy regionów. W ramach KSOW, jak tutaj czytam, to będzie SIR – Krajowa sieć na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich. Jakie będą zadania tej sieci? Proszę o odpowiedź na tych kilka pytań.

Czy ktoś jeszcze chciał zadać jakieś pytania? Jeśli nie ma pytań, to myślę, że tak, jak ustaliliśmy na prezydium Komisji, w lutym będziemy chcieli zapoznać się szczegółowo z PROW i z tymi działami. Wtedy też prezydium przygotuje uzupełniające pytania.

Podsekretarz stanu w MRiRW Tadeusz Nalewajk:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. Chcemy się do tego zadania dobrze przygotować, ponieważ jest szansa na otrzymanie dodatkowych środków finansowych na innowację i naukę. Myślę, że w tym gronie nikogo nie muszę przekonywać, iż nauki rolnicze muszą się przebijać, jeśli mają być widoczne w Narodowym Centrum Badań i Rozwoju – oraz w ogóle we wszystkich naukach. To jest problem nie od dzisiaj, tylko zawsze tak było – co jest mało ważne, a co dużo ważniejsze. To trochę działa na tej

zasadzie – czy nauczyciel WF ma więcej zarabiać od nauczyciela matematyki, jeśli jeden przygotowuje się dłużej.

Jeśli chodzi o BIOSTRATEGA, panie przewodniczący, to myślę, że pan dr Cieśliński jest dobrze przygotowany i może powiedzieć, na jakim etapie są prace. Jeśli dobrze pamiętam, to założenia zostały przekazane pani minister Kudryckiej.

Jeśli chodzi o konkrety, to, biorąc pod uwagę perspektywę 2007-2013, jeśli chodzi o innowacje, ułatwianie transferu wiedzy i innowacji, to można mówić o setkach milionów euro na priorytet 1. Ile tych setek będzie? Mogę powiedzieć, że są to środki znaczące.

Druga kwestia to jest pewne *novum,* o którym mówił pan przewodniczący – to jest Europejskie Partnerstwo Innowacyjne, czyli europejska sieć. Oczywiście, my chcemy wdrożyć ten instrument. W tej chwili mamy taką propozycję, żeby koordynatorem tego zadania było Centrum Doradztwa Rolniczego. To jest kwestia, o której mówił pan przewodniczący – bo wszyscy uczestnicy gry muszą być w grupach operacyjnych. Nam się źle kojarzy nazwa „Grupy Operacyjne" i to jest inna kwestia, ale jakoś trzeba było to nazwać. W takim kontekście, o jakim mówiłem...

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Takiego pojęcia „grupy operacyjnej" nie było, ja nie pamiętam. W stanie wojennym były?

Podsekretarz stanu w MRiRW Tadeusz Nalewajk:

My jesteśmy prawie z jednego roku, panie przewodniczący – to wiemy, że były.

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Były inspekcje robotniczo-chłopskie.

Głos z sali:

IRCH-a była.

Podsekretarz stanu w MRiRW Tadeusz Nalewajk:

Czyli poprzez grupy, poprzez działanie i współpracę będą rozwiązywane pewne problemy. Podałem już przykład trzody chlewnej. To jest jedna kwestia. Chcemy z początkiem roku 2014 rozpocząć szkolenia wszystkich uczestników gry i pokazać, jak to będzie działać.

Druga kwestia – Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich działająca na rzecz innowacji. To co dzisiaj KSOW wychwytuje? Załóżmy, że wychwytuje najlepsze rozwiązania. Sposób na sukces: wychwytuje najlepsze rozwiązania – czy to w infrastrukturze wiejskiej, czy wśród rolników. Wychwytuje je i po prostu to propaguje, pokazuje. To chcemy finansować z Pomocy technicznej. Jest również propozycja, że KSOW będzie gdzie indziej umiejscowiona, niż jest dzisiaj – ale to są kwestie do rozstrzygnięcia. To jest ta kwestia, to *novum*.

Pan poseł Bąk pytał o ten przepis z 2006 r. Nie myślałbym tylko o ośrodkach doradztwa rolniczego, ponieważ innowacyjność i jej transfer to nie są tylko ODR-y. Pan skupił się tylko na płacy w ODR-ach.

Poseł Dariusz Bąk (PiS):

Nie, tylko podałem przykład. Natomiast chciałbym, żeby pan...

Podsekretarz stanu w MRiRW Tadeusz Nalewajk:

Tak zrozumiałem. Przepraszam, może źle zrozumiałem. Ale to trzeba...

Poseł Dariusz Bąk (PiS):

Jak kształtowaliście od 2007 r. do 2013 r. wysoko kwalifikowane kadry, które właśnie mogłyby poprawić innowacyjność w Polsce? Płace są zasadniczym elementem, bo inaczej ludzie uciekają. Przyznaliście się do tego. Dziękuję bardzo.

Podsekretarz stanu w MRiRW Tadeusz Nalewajk:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. Tak krawiec kraje, jak mu materii staje. Taka jest rzeczywistość, nie będę mówił, jakie budżety były po kolei, bo nie o to chodzi. Jedno chcemy zrobić – powiedziałem to publicznie i powtórzę tu w tym miejscu.

Dzisiaj zaczęła się debata budżetowa, są też ustawy okołobudżetowe. Jeśli od 2014 r. przejmiemy te jednostki jako resort rolnictwa, jako dysponent środków finansowych – nigdy dotąd tak nie było – to mogę z tego miejsca powiedzieć, że na pewno w trakcie roku

środków dla tych jednostek nie będzie ubywać. Dotąd tak bywało, bo jak państwo wiecie, środki były w budżetach wojewodów. Nie będę się tłumaczył działami, że jest jeden rząd, ale są inne działy, a każdy czym innym dysponuje. To jest jedna kwestia.

Myślę, że bardzo istotna sprawa dotyczy działania Doradztwo. Do tej pory było tak, że beneficjentem był rolnik. Wiecie, jak z tym doradztwem było – już nie będę do tego wracał. Teraz chcemy, żeby to była instytucja, która będzie szkolić beneficjenta, czyli rolnika. Myślę, że dla ODR-ów jest to duża szansa. Uważam, że są jednymi z najlepiej przygotowanych do tego zadania instytucji, mimo że – tak pan powiedział – spauperyzowanych, jeśli chodzi o wysokość środków finansowych, czyli płac. Ale to nie jest jedyna instytucja, dotknięta tą przypadłością. To jest możliwość dofinansowania poprzez wykonywanie takich czy innych usług, a w tym kontekście – usług doradczych. To jest to, co mogę powiedzieć na temat kształtowania, jak pan poseł to ujął, polityki płacowej ODR-ów.

Jest to *novum,* pracujemy nad tym naprawdę ostro. Jest tu obecny pan dyrektor Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej, pan prof. Kowalski. Uczestniczy w tym osobiście. Zresztą nie tylko pan profesor, ale wszystkie instytuty. Zanim ta kwestia zostanie zmaterializowana i przelana na papier, jak to ma się kształtować, chcemy po prostu inspirować do działania, żeby jak najlepiej wykorzystać te środki, bo jest to dla nas szansa. Tak jak powiedziałem, przyrównując PROW 2007-2013 do następnego PROW można zobaczyć, że środki będą wydzielone na tego typu przedsięwzięcia. Oczywiście poprzez inne działania, które będą umiejscowione w PROW 2014-2020.

Panie przewodniczący, jeżeli chodzi o program BIOSTRATEG, to poprosiłbym pana doktora, żeby przynajmniej kilka słów na ten temat powiedział. Jeśli będzie taka potrzeba, to przekażemy informację na piśmie.

Zastępca dyrektora Departamentu Doradztwa, Oświaty Rolniczej i Nauki MRiRW Marek Cieśliński:

Dziękuję, panie ministrze. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. Na tym etapie, na którym była przygotowywana informacja dla państwa, właściwie nie można było w niej zawrzeć więcej danych o BIOSTRATEGU. Ten dokument jest cały czas w fazie projektu i jest to dokument wewnętrzny Rady, który został skonstruowany przez wielu znamienitych naukowców, specjalistów w danych dziedzinach. Proces konstruowania tego programu trwał ponad rok. Na ostatnim etapie projekt tego programu podlegał również ewaluacji zewnętrznej przez ekspertów. Został bardzo pozytywnie oceniony i następnie skierowany do pani minister nauki i szkolnictwa wyższego do zatwierdzenia.

Pani minister 30 października zatwierdziła program, wskazując jednak na potrzebę dokonania pewnej modyfikacji.

Wychodząc naprzeciw sugestii pana przewodniczącego, po zatwierdzeniu ostatecznej wersji programu – czy po akceptacji tych zmian, które pani minister zaproponowała – prześlę Komisji ostateczną wersję, którą też państwo będą mogli rozpowszechniać wśród środowiska naukowego.

Chcę zaznaczyć, że jest to program wyjątkowy, jeżeli chodzi o dofinansowanie badań w obszarze środowiska rolniczego, leśnego i weterynaryjnego, ponieważ jest to rzeczywiście duży, bardzo kompleksowy program o podejściu horyzontalnym. Program ten próbuje w kompleksowy sposób rozwiązać wszystkie najważniejsze problemy – przynajmniej w swoim założeniu.

Dodam, że jest to program przewidziany na okres pięciu lat i jego przewidywany budżet to około 500 mln zł. Będzie to znaczny zastrzyk środków na działania badawczo-rozwojowe. Mamy nadzieję, że w efekcie będą to również środki na powstawanie nowych produktów i technologii innowacyjnych w sektorze rolno- spożywczym i w leśnictwie. Z nadzieją czekamy na ten program i gdy tylko pojawi się wersja, którą będzie można upublicznić, to przekażemy ją natychmiast Komisji. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Czy resort opracuje jakiś zbiorczy dokument, w którym opisze wszystkie możliwości, związane z innowacyjnością? Mamy takie dokumenty z innych programów. Taki zbiorczy dokument, który – załóżmy – będziecie nam co roku sprawozdawać. Chyba dobrze

byłoby mieć w resorcie opracowanie, jakie są możliwości innowacji w poszczególnych obszarach. Przecież to będzie zapisane i w innowacyjnej gospodarce...

Zastępca dyrektora departamentu MRiRW Marek Cieśliński:

Tak, to dobry pomysł.

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Dlatego chyba dobrze byłoby zrobić taki poradnik, ale to już państwa decyzja. Czy są jakieś inne pytania?

Poseł Zbigniew Babalski (PiS):

W jednej kwestii.

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Jeszcze w tym punkcie?

Poseł Zbigniew Babalski (PiS):

Nie, nie w tym punkcie.

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

A poseł Warzecha?

Poseł Jan Warzecha (PiS):

Tak, w tym punkcie.

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Bardzo proszę.

Poseł Jan Warzecha (PiS):

Mam pytanie do pana ministra odnośnie do wdrażania innowacyjności w sektorze. Panie ministrze, nie dopatrzyłem się w tym ogólnikowym opracowaniu niczego na temat wdrożenia postępu czy wprowadzenia programu budowy biogazowni w Polsce. To jest temat, o którym się mówi już od lat. Miało powstać wiele biogazowni, cała sieć biogazowni. A dzisiaj okazuje się, że jeśli chodzi o mikrobiogazownie, czyli takie małe biogazownie przygospodarskie czy też większe biogazownie, tworzone przez grupy producentów, to wszystko stoi w miejscu. Zarówno tu w tabelach, jak i w tym opisie, niestety, nie znalazłem niczego, co dotyczyłoby tego zakresu. Proszę coś powiedzieć na ten temat. Dziękuję bardzo.

Podsekretarz stanu w MRiRW Tadeusz Nalewajk:

Dziękuję bardzo. Mogę, panie przewodniczący?

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Bardzo proszę, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w MRiRW Tadeusz Nalewajk:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. Chciałbym jedno uściślić. Sam się wyraziłem, że materiał jest ogólnikowy – w takim sensie, że środki finansowe nie są przypisane do poszczególnych zamierzeń. Tylko tyle.

Druga kwestia, którą pan poseł poruszył – kwestia biogazowni. Jako resort – jeśli chodzi o wkład informacji dla Ministra Gospodarki w kwestii odnawialnych źródeł energii – sprawę stawiamy i stawialiśmy jasno. Najbardziej interesują nas takie biogazownie, gdzie substratem czy półproduktem – nie wiem, jak to nazwać – czyli tym środkiem, który byłby substratem do nośnika energii, byłby produkt rolniczy. To nie podlega dyskusji.

Z tego, co pamiętam i co jest w tym materiale, to chyba na dzień dzisiejszy są podpisane 54 umowy, jeśli chodzi o biogazownie. Biogazownie to jest temat bardziej złożony, bo „siadły” pewne sprawy. To jest kwestia certyfikatów, które spadły o około 50%, z około 300 na 150. Wiem, że jeden z naszych instytutów wybudował gazownię i ma dzisiaj problemy, jeśli chodzi o jej utrzymanie. To jest ta kwestia.

Chcemy, żeby kwestie dofinansowania biogazowni były uwzględnione w środkach finansowych, które będą szły z funduszu spójności – z Ministerstwa Rozwoju Regionalnego. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Wszystko się jeszcze rozstrzyga. Jak wiemy, najpierw muszą zatwierdzić budżet, bo nie wiadomo, co będzie w Brukseli. Może komuś przyjdzie do głowy, żeby uciąć trochę miliardów. Nie wiadomo jeszcze, bo jest kryzys. Dziękuję.

Jeśli nie ma więcej pytań, to przechodzimy do spraw różnych. Przerwa na papierosa i bardzo proszę, panie przewodniczący.

Głos z sali:

Chyba to nie przerwa?

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Żartowałem z tą przerwą – bo kolega chce mówić o tytoniu.

Poseł Marek Sawicki (PSL):

Babalski był pierwszy.

Poseł Zbigniew Babalski (PiS):

Zgłaszałem się już wcześniej.

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

To bardzo proszę. Przewodniczący ci ustąpi.

Poseł Artur Dunin (PO):

Ależ oczywiście – tak.

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Bardzo proszę – pan Babalski.

Poseł Zbigniew Babalski (PiS):

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, panie ministrze. Bardzo przepraszam wszystkich państwa, ale temat – dla mnie niezwykle ważny – był omawiany na samym początku. Musiałem być na sali sejmowej, zabierałem głos. Gdy przyszedłem, to temat – o rybactwie i Morzu Bałtyckim – niestety, już został omówiony. Szkoda, że temat niezwykle ważny zajmuje Wysokiej Komisji niespełna 10 minut. Ale to moja wina, bo musiałem być na sali.

Panie przewodniczący, w związku z powyższym zwracam się do pana i do prezydium Komisji z wnioskiem, a właściwie z prośbą o szczegółową informację. Mam to na piśmie. Przepraszam, że na takiej kartce, która jest z drugiej strony zapisana.

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Proszę przeczytać.

Poseł Zbigniew Babalski (PiS):

Proszę o szczegółową informację dla Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie udziału w pracach Rady Ministrów UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa – ze szczególnym uwzględnieniem rozporządzenia Rady, ustalającego uprawnienia do połowów na rok 2014 w wodach Morza Bałtyckiego. W informacji proszę uwzględnić podobszar 25 – to jest ten podobszar, z którego najczęściej korzystają polscy rybacy na Morzu Bałtyckim – oraz szczegółowo uwzględnić połowy pelagiczne dla dużych statków, które wykonują połowy paszowe na Morzu Bałtyckim. Taki wniosek składam.

To nie musi być na jutro, panie przewodniczący. Z tego, co wiem, w grudniu ma być posiedzenie Komisji, która ma być poświęcona polityce morskiej...

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Mamy to w planie pracy.

Poseł Zbigniew Babalski (PiS):

Tak jest. Powiedzmy, że gdyby taka szczegółowa informacja była gotowa na koniec listopada, to bylibyśmy przygotowani na grudzień, na posiedzenie Komisji.

Proszę o uwzględnienie mojej prośby, tego mojego wniosku. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

W poprzednim punkcie była o tym mowa i pana dyrektora już nie ma, to teraz tutaj nie damy rady.

Poseł Zbigniew Babalski (PiS):

Proszę o szczegółową informację. To, co dostaliśmy w materiałach, panie przewodniczący, to – przepraszam za...

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Mówię o wyjaśnieniach. Zgodnie z regulaminem, jeśli jest pytanie, to…

Poseł Zbigniew Babalski (PiS):

Poproszę o informację na piśmie.

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

…to na następnym posiedzeniu Komisja...

Poseł Zbigniew Babalski (PiS):

Nie musi być na następnym.

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Jeśli nie musi być na następnym, to lepiej dla resortu. Lepiej się przygotuje.

Poseł Zbigniew Babalski (PiS):

Do końca listopada wystarczy. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

Do końca listopada. Dziękuję bardzo. Pan przewodniczący Dunin.

Poseł Artur Dunin (PO):

Krótko. W związku z informacjami prasowymi dotyczącymi tytoniu i dyrektywy tytoniowej – zwłaszcza o tworzonej pozytywnej liście czy zamiarze tworzenia pozytywnej listy – bardzo bym prosił o wprowadzenie do porządku obrad tego punktu. Potrzebna jest informacja rządu, bo to nie ma być tylko informacja z jednego ministerstwa, ale myślę, że z dwóch, ponieważ tę sprawę prowadziło Ministerstwo Zdrowia, ale w dużej mierze wiele będzie zależało od Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Wielka prośba o pełną informację – na jakim etapie są rozmowy, jak są zaawansowane? Czy faktycznie 40% polskich rolników, którzy uprawiają tytoń – specyficzny tytoń, bo to jest specjalna odmiana tytoniu – grozi likwidacja możliwości działania i produkcji tytoniu? Bardzo bym prosił o tę informację, bo wiem, że na dniach się to praktycznie rozstrzygnie. Stąd wielka prośba o jak najszybsze wprowadzenie tej kwestii do porządku dziennego obrad Komisji i prośba do ministerstwa, żeby przygotowało pełną informację. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Krzysztof Jurgiel (PiS):

W trybie art. 157 regulaminu Sejmu możemy wystąpić i jutro może minister udzieli odpowiedzi na posiedzeniu Komisji. Czy są jeszcze jakieś inne sprawy? Nie ma.

Zamykam posiedzenie Komisji.